

From Mom & Me & Mom by Maya Angelou

“I really saw clearly, and for the first time, why a mother is really important. Not just because she feeds and also loves and cuddles and even mollycoddles a child, but because in an interesting and maybe an eerie and unworldly way, she stands in the gap. She stands between the unknown and the known.. In Stockholm, my mother shed her protective love down around me and without knowing why people sensed that I had value. I”

“Love heals. Heals and liberates. I use the word *love*, not meaning sentimentality, but a condition so strong that it may be that which holds the stars in their heavenly positions and that which causes the blood to flow orderly in our veins.”

Morning Song by Sylvia Plath

Love set you going like a fat gold watch.
The midwife slapped your foot soles, and your bald cry
Took its place among the elements.....

..... All night your moth-breath
Flickers among the flat pink roses. I wake to listen:
A far sea moves in my ear.

One cry, and I stumble from bed, cow-heavy and floral
In my Victorian nightgown.
Your mouth opens clean as a cat's. The window square

Whitens and swallows its dull stars. And now you try
Your handful of notes;
The clear vowels rise like balloons.

“Song for Baby-O, Unborn” by Diane di Prima

Sweetheart / when you break thru / you'll find / a poet here / not quite what
one would choose
I won't promise / you'll never go hungry / or that you won't be sad /
on this gutted / breaking globe / but I can show you / baby / enough to love/
to break your heart / forever

On nurturing and motherhood at:

<https://www.rickhanson.net/tag/nurturing-mothers/>

‘My mother’ by Nikos Kazantzakis from Report to Greco

Η μάνα μου (Νίκος Καζαντζάκης / Αναφορά στο Γκρέκο)

Η μάνα μου, μια άγια γυναίκα. Με υπομονή, μ’ αντοχή κι όλη τη γλύκα της γης απάνω της. Όλοι από το αίμα της μάνας μου οι πρόγονοι ήταν χωριάτες. Σκυμμένοι στο χώμα, κολλημένοι στο χώμα, τα πόδια τους, τα χέρια τους, τα μυαλά τους γεμάτα χώματα. Αγαπούσαν τη γης και της εμπιστεύονταν όλες τις ελπίδες. Είχαν γίνει, πάππου προς πάππου, ένα μαζί της. Στην αβροχιά, κοράκιαζαν κι αυτοί μαζί της, κι όταν ξεσπούσαν τα πρωτοβρόχια, τα κόκαλά τους έτριζαν και φούσκωναν σαν καλάμια. Κι όταν αλέτριζαν και χαράκωναν βαθιά την κοιλιά της με το γενί, ξαναζούσαν στα στήθια και στα μεριά τους την πρώτη νύχτα που κοιμήθηκαν με τη γυναίκα τους....

Ποτέ δεν είχα δει τη μητέρα μου να γελάει, χαμογελούσε μόνο, και τα βαθουλά, μαύρα μάτια της κοίταζαν τους ανθρώπους γεμάτα υπομονή και καλοσύνη. Πηγαινοέρχονταν σαν πνέμα αγαθό μέσα στο σπίτι, κι όλα τα πρόφταινε ανέκοπα κι αθόρυβα, σαν να ‘χαν τα χέρια της μια καλοπροαίρετη μαγική δύναμη, που κυβερνούσε με καλοσύνη την καθημερινή ανάγκη. Μπορεί και να ‘ναι η νεράιδα συλλογιζόμουν κοιτάζοντάς την σιωπηλά....

Οι ώρες που περνούσα με τη μητέρα μου ήταν γεμάτες μυστήριο. Καθόμασταν ο ένας αντίκρα στον άλλο, εκείνη σε καρέκλα πλάι στο παράθυρο, εγώ στο σκαμνάκι μου, κι ένιωθα, μέσα στη σιωπή, το στήθος μου να γεμίζει και να χορταίνει, σαν να ‘ταν ο αγέρας ανάμεσά μας γάλα και βύζαινα.

Από πάνω μας ήταν η γαζία, κι όταν ήταν ανθισμένη, η αυλή μας μοσκομύριζε. Αγαπούσα πού τα ευωδάτα κίτρινα λουλούδια της, τα ‘βαζε η μητέρα μου στις κασέλες και τα σώρουχά μας, τα σεντόνια μας, όλη μου η παιδική ηλικία μύριζε γαζία.

Μιλούσαμε, πολλές ήσυχες κουβέντες, τότε η μητέρα μου διηγόταν για τον πατέρα της, για το χωριό που γεννήθηκε, και τότε ‘γω της στορούσα τους βίους των αγίων που ‘χα διαβάσει, και ξόμπλιαζα τη ζωή τους με τη φαντασία μου. Δεν έφταναν τα μαρτύριά τους, έβαζα κι από δικού μου, ωστόσο έπαιρναν τη μητέρα μου τα κλάματα, τη λυπόμουν, κάθιζα στα γόνατά της, της χάιδευα τα μαλλιά και την παρηγορούσα: Μπήκαν στον παράδεισο, μητέρα, μη στεναχωριέσαι, σεριανίζουν κάτω από ανθισμένα

δέντρα, κουβεντιάζουν με τους αγγέλους και ξέχασαν τα βάσανά τους. Και κάθε Κυριακή βάζουν χρυσά ρούχα, κόκκινα κασκέτα με φούντες και πάνε να κάμουν βίζιτα στο Θεό.

Κι η μητέρα σφούγγιζε τα δάκρυσά της, με κοίταζε σαν να μου έλεγε: Αλήθεια λες; Και μου χαμογελούσε.

Και το καναρίνι, μέσα στο κλουβί του, μας άκουγε, σήκωνε το λαιμό του και κελαηδούσε μεθυσμένο, ευχαριστημένο, σαν να 'χε κατέβει από τον παράδεισο, σαν να 'χε αφήσει μια στιγμή τους αγίους κι ήρθε στη γης να καλοκαρδίσει τους ανθρώπους.

Η μητέρα μου, η γαζία, το καναρίνι, έχουν σμίξει αχώριστα, αθάνατα μέσα στο μυαλό μου, δεν μπορώ πια να μυρίσω γαζία, ν' ακούσω καναρίνι, χωρίς ν' ανέβει από το σπλάγνο μου η μητέρα μου και να σμίξει με τη μυρουδιά τούτη και με το κελάηδημα του καναρινιού...